

Sprog er en stor Mangel og en Ting, som vi nødig vil udsætte de vordende Lærere for.

Om det tredie lille Fag, der tænkes indført, Sløjd, vil jeg sige, at jeg finder, at det er rimeligt, at dette Fag kommer med, da det ogsaa efterhaanden vil blive indført i flere og flere af vore Skoler. Men jeg vilde rigtignok gerne føje til som mit Ønske, at det saa ikke bliver den gammeldags Sløjd, som man har i de allerfleste af vore Skoler, den haandværksmæssige Træslojd, som nærmest har Udseende af, at Eleverne skal uddannes i Snedkerfaget, men at vi faar den Form, som jeg tror vil blive Fremtidens, og som allerede er indført i enkelte af vore Skoler med stort Held, den Form, ved hvilken Sløjdundervisningen sættes i Forbindelse med andre Fag, navnlig Naturfagene, men ogsaa med Tegning og Geometri, derved at der i Sløjdtimerne fremstilles Modeller og Apparater til Brug ved Undervisningen. Paa den Maade vil Sløjdundervisningen i Folkeskolen blive en Støtte for de andre Fag, gøre dem mere anskuelige og derved lette Kundskabstilegnelsen for de boglig tungt begavede. En saadan Sløjdundervisning vilde jeg gerne have indført paa vore Seminarier i Stedet for den danske Sløjd — og den svenske er maaske ikke stort bedre. Dog ved jeg, at man i den svenske Seminarieordning netop har peget paa, at det er den Sløjdundervisning, jeg her har talt om, der bør indføres, den, der kan fremhjelpe de andre Fag som Naturfag og lignende.

Jeg kan imidlertid ikke forlade § 7, hvor Fagene omtales, uden at komme med et lille Varsko. Hvis disse nye Fag, som der nu er Tale om, og som jeg har omtalt i Forbindelse med Omlægningen eller Udvidelserne, om man vil, af de bestaaende Fag, kommer til Eleverne i den Form, at de taarner sig op som truende Eksamenskrav: se, det og det skal man kunne — saa tror jeg ikke, man naar en eneste Smule Fremgang, saa vil det gaa, saaledes som det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen sagde, det var under hans Seminarievirk-somhed, at det var saa vanskeligt at faa Eleverne bort fra Lektie læsningen og faa dem til at fordybe sig i Stoffet, fordi der krævedes saa meget i Forhold til den Tid, der stod til Raadighed. Lad os passe paa nu, da vi skal have en længere Undervisningstid, at vi ikke tager hele Eksamens-terperiet med os. Jo mere vi kan faa Eksamen skudt i Baggrunden, des mere frugtbar en Undervisning kan der blive paa vore Lærerskoler.

Dette tror jeg kunde naas ved, at der

blev lagt større Vægt paa den skriftlige Eksamen, samt ved, at man lod Lærernes Vidnesbyrd om Eleverne faa langt større Vægt, end det nu er Tilfældet. Jeg billiger fuldt ud, at man bliver ved Ordningen af 1894 med Hensyn til Eksamen, og jeg mener i Modsætning til det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard, som kunde ønske, at vi skulde tilbage til noget i Retning af den gamle Censurkommission, at vi bør gaa et Skridt videre og lade Lærernes Vidnesbyrd om Elevernes Kundskaber og Udvikling faa Indflydelse paa det endelige Eksamensresultat i Lighed med, hvad der allerede er Tilfældet ved Bedømmelsen af Elevernes Standpunkt i praktisk Skolegerning og i Lighed med, hvad der er indført ved Mellemskole-, Real- og Studentereksamen, hvor der findes en Aarskarakter ved Siden af Eksamenskarakteren.

Naar en saadan Ordning indføres, staar Eksamen ikke i den Grad som et Slumpe-træf ved Enden af hver af disse Skoler. Jeg forstaar ikke, at man her i Danmark kan vedblive at bevare en saadan Tyrke-tro paa Eksaminer. Vi ser jo dog af Resultaterne i det praktiske Liv, hvad der kan naas uden Eksamen, hvad der f. Eks. kan naas paa vore Højskoler, ikke mindst paa Askov udvidede Højskole, uden at der sluttet med nogen Eksamen. Mange her i denne Sal kan af Erfaring tale med om, hvad en saadan Skole og dens Arbejde betyder — og dær er altsaa ingen Eksamen.

Med Hensyn til Bestemmelserne i § 4, der angaar Optagelsen paa Lærerskolen, maa jeg sige, at jeg ikke paa dette Punkt billiger Lovforslaget. Jeg er imod, at man som Betingelse for Optagelsen paa Lærerskolen kræver en Kundskabsmængde, der i det væsentlige svarer til de Krav, som stilles ved Realeksamen. Ikke fordi jeg mener, at disse Krav er for store, saaledes som det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard mener, men fordi Eleverne har faaet for lidt af nogle af Fagene, og fordi der, hvis man stiller Realeksamens Krav, indfører nye Fag, som man ikke har i Folkeskolen, nemlig Sprog o. s. v. Den højtærede Minister har jo formelt Ret, naar hun siger, at der ikke kræves nogen Eksamen som Betingelse for Optagelse; men i Realiteten vil Loven virke, ganske som om der var stillet Krav om Realeksamen, thi umiddelbart efter, at man i § 4, 2det Stykke, 1ste Punktum, har sagt, at der ingen Eksamen kræves, bestemmer man i 2det Punktum, at de, der har taget Realeksamen, almindelig Forberedelseseksamen o. s. v. skal foretrækkes, idet der gives dem Tilladelse